Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

13 iulie 2017*

„Trimitere preliminară – Aplicarea regimurilor de securitate socială – Lucrători migranți – Persoană care desfășoară o activitate salariată și o activitate independentă în două state membre diferite – Stabilirea legislației aplicabile – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Articolul 13 alineatul (3) – Regulamentul (CE) nr. 987/2009 – Articolul 14 alineatul (5b) – Articolul 16 – Efectele deciziilor Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială – Inadmisibilitate”

În cauza C-89/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Najvyšší súd Slovenskej republiky (Curtea Supremă a Republicii Slovace), prin decizia din 28 ianuarie 2016, primită de Curte la 15 februarie 2016, în procedura

Radosław Szoja

împotriva

Sociálna poisťovňa,

cu participarea:

WEBUNG, s.r.o.,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul L. Bay Larsen (raportor), președinte de cameră, domnii M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan și D. Šváby, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul slovac, de B. Ricziová, în calitate de agent;

– pentru guvernul ceh, de J. Vláčil și de M. Smolek, în calitate de agenți;

– pentru guvernul neerlandez, de C. S. Schillemans, de M. Noort și de M. Bulterman, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: slovaca.

– pentru Comisia Europeană, de D. Martin și de A. Tokár, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 13 alineatul (3) și a articolului 72 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2004, L 200, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 465/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 (JO 2012, L 149, p. 4) (denumit în continuare „regulamentul de bază”), și a articolelor 14 și 16 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004 (JO 2009, L 284, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 465/2012 (denumit în continuare „regulamentul de punere în aplicare”), precum și a articolului 34 alineatele (1) și (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Radosław Szoja, resortisant polonez, care desfășoară o activitate independentă pe teritoriul Republicii Polone și o activitate salariată pe teritoriul Republicii Slovace, pe de o parte, și Sociálna poisťovňa (Casa de Asigurări Sociale, Slovacia, denumită în continuare „Casa de Asigurări Sociale din Slovacia”), pe de altă parte, în legătură cu neafilierea acestuia la regimul de asigurări de sănătate, de pensie și de șomaj din Slovacia.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul de bază

3 Considerentele (1), (15), (17) și (45) ale regulamentului de bază au următorul cuprins:

„(1) Regulile de coordonare a sistemelor naționale de securitate socială se înscriu în cadrul liberei circulații a persoanelor și trebuie să contribuie la îmbunătățirea nivelului de viață și a condițiilor de încadrare în muncă a acestora.

[…]

(15) Este necesar ca persoanele care se deplasează în Comunitate să se supună regimului de securitate socială a unui singur stat membru, pentru a se evita suprapunerea dispozițiilor legislațiilor interne aplicabile, precum și complicațiile care pot rezulta din această cauză.

[…]

(17) În vederea garantării, într-un mod cât mai eficient, a egalității de tratament pentru toate persoanele încadrate în muncă pe teritoriul unui stat membru, este adecvat să se stabilească, în general, ca legislație aplicabilă legislația statului membru în care persoana în cauză își desfășoară activitatea salariată sau independentă.

[…]

(45) Dat fiind că obiectivul acțiunii preconizate, adică adoptarea măsurilor de coordonare care să garanteze exercitarea eficientă a dreptului la libera circulație a persoanelor, nu se poate realiza într-o măsură suficientă de către statele membre și, prin urmare, datorită amplorii și efectelor acțiunii respective, se poate realiza mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, consacrat la articolul 5 din tratat. […]”

4 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„În sensul prezentului regulament:

(a) prin «activitate salariată» se înțelege orice activitate sau situație echivalentă considerată ca atare, în aplicarea legislației de securitate socială din statul membru în care se desfășoară această activitate sau în care există situația echivalentă;

(b) prin «activitate independentă» se înțelege orice activitate sau situație echivalentă considerată ca atare, în aplicarea legislației de securitate socială din statul membru în care se desfășoară această activitate sau în care există situația echivalentă;

[…]

(l) prin «legislație» se înțelege, pentru fiecare stat membru, actele cu putere de lege și actele administrative, precum și orice alte măsuri de aplicare care se referă la ramurile de securitate socială prevăzute de articolul 3 alineatul (1).

[…]

(n) prin «comisie administrativă» se înțelege comisia prevăzută la articolul 71;

[…]”

5 Articolul 11 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Persoanele cărora li se aplică prezentul regulament sunt supuse legislației unui singur stat membru. Această legislație se stabilește în conformitate cu prezentul titlu.”

6 Articolul 13 alineatele (1) și (3) din regulamentul de bază prevede:

„(1) Persoana care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată în două sau mai multe state membre face obiectul:

[…]

(3) Persoana care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite se supune legislației statului membru în care desfășoară o activitate salariată sau, în cazul în care exercită o astfel de activitate în două sau mai multe state membre, legislației stabilite în conformitate cu alineatul (1).”

7 Sub titlul „Derogări de la articolele 11-15”, articolul 16 din acest regulament prevede:

„(1) Două sau mai multe state membre, autoritățile competente ale acestor state membre sau organismele desemnate de aceste autorități pot prevedea derogări de la articolele 11-15 de comun acord, în interesul anumitor persoane sau categorii de persoane.

(2) Persoana care primește o pensie sau pensii în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre și care își are reședința într-un alt stat membru poate fi scutită, la cererea sa, de aplicarea legislației acestui din urmă stat, cu condiția să nu fie supusă legislației respective pentru că exercită o activitate salariată sau o activitate independentă.”

8 Articolul 72 din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„Comisia administrativă:

(a) tratează orice chestiune administrativă sau de interpretare care decurge din dispozițiile prezentului regulament sau din cele ale regulamentului de aplicare, sau din orice acord ori înțelegere încheiată în conformitate cu acestea fără a aduce atingere dreptului autorităților, instituțiilor și persoanelor în cauză să recurgă la procedurile și jurisdicțiile prevăzute de legislațiile statelor membre, de prezentul regulament sau de tratat;

[…]”

Regulamentul de punere în aplicare

9 Articolul 14 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul nr. 987/2009, în versiunea sa inițială, prevedea:

„În sensul aplicării articolului 13 alineatul (1) din regulamentul de bază, o persoană care «desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată în două sau mai multe state membre» este în special o persoană care:

[…]

(b) exercită în mod continuu activități alternative, cu excepția activităților de mică anvergură, în două sau mai multe state membre, indiferent de frecvența sau periodicitatea alternării.”

10 Articolul 14 alineatele (5), (5b) și (8) din regulamentul de punere în aplicare prevede:

„(5) În sensul aplicării articolului 13 alineatul (1) din regulamentul de bază, o persoană care «desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată în două sau mai multe state membre» este o persoană care desfășoară în mod simultan sau alternativ una sau mai multe activități separate, fie pentru aceeași întreprindere sau același angajator, fie pentru întreprinderi sau angajatori diferiți, în două sau mai multe state membre.

[…]

(5b) Activitățile de mică anvergură nu se iau în considerare în scopul stabilirii legislației aplicabile în temeiul articolului 13 din regulamentul de bază. Articolul 16 din regulamentul de punere în aplicare se aplică tuturor cazurilor care fac obiectul prezentului articol.

[…]

(8) În sensul aplicării articolului 13 alineatele (1) și (2) din regulamentul de bază, o «parte semnificativă a activității salariate sau independente» desfășurată într-un stat membru înseamnă că o proporție semnificativă a tuturor activităților persoanei salariate sau persoanei care desfășoară activități independente se desfășoară în statul respectiv, fără să fie neapărat partea cea mai importantă a activităților respective.

[…]”

11 Articolul 16 din regulamentul de punere în aplicare prevede:

„(1) O persoană care desfășoară activități în două sau mai multe state membre informează instituția desemnată de autoritatea competentă din statul membru de reședință cu privire la aceasta.

(2) Instituția desemnată de la locul de reședință determină fără întârziere care este legislația aplicabilă persoanei respective, ținând seama de articolul 13 din regulamentul de bază și de articolul 14 din regulamentul de punere în aplicare. Această determinare inițială a legislației aplicabile este cu titlu provizoriu. Instituția informează instituțiile desemnate din fiecare stat membru în care se desfășoară o activitate asupra determinării legislației aplicabile cu titlu provizoriu.

(3) Determinarea cu titlu provizoriu a legislației aplicabile menționate la alineatul (2) devine definitivă în termen de două luni de la informarea instituției desemnate de autoritățile competente ale statelor membre în cauză cu privire la această determinare, în conformitate cu alineatul (2), cu excepția cazului în care legislația a fost deja determinată definitiv pe baza alineatului (4), sau când cel puțin una dintre instituțiile în cauză informează instituția desemnată de autoritatea competentă a statului membru de reședință, până la sfârșitul perioadei de două luni, asupra faptului că nu poate accepta încă determinarea respectivă sau are un punct de vedere diferit în această privință.

(4) În cazul în care incertitudinea privind determinarea legislației aplicabile impune stabilirea unor contacte între instituțiile sau autoritățile din două sau mai multe state membre, la cererea uneia sau mai multor instituții desemnate de autoritățile competente din statele membre în cauză sau chiar la cererea autorităților competente, legislația aplicabilă persoanei în cauză se determină de comun acord, având în vedere articolul 13 din regulamentul de bază și dispozițiile pertinente ale articolului 14 din regulamentul de punere în aplicare.

[…]

(5) Instituția competentă din statul membru a cărui legislație este determinată ca fiind aplicabilă, fie provizoriu, fie definitiv, informează de îndată persoana respectivă.

(6) În cazul în care persoana respectivă nu furnizează informațiile prevăzute la alineatul (1), prezentul articol se aplică la inițiativa instituției desemnate de autoritatea competentă din statul membru de reședință, de îndată ce este informată asupra situației persoanei în cauză, posibil prin intermediul unei alte instituții respective.”

Dreptul slovac

12 Potrivit articolului 3 alineatul 1 litera a) din zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (Legea nr. 461/2003 privind securitatea socială, Rec.), în versiunea aplicabilă în litigiul principal (denumită în continuare „Legea privind securitatea socială”):

„În sensul prezentei legi, prin activitate salariată se înțelege, dacă nu se prevede altfel printr-o dispoziție specială sau printr-un tratat internațional având prioritate în raport cu legile Republicii Slovace, o activitate care decurge dintr-un raport juridic din care se naște:

a) dreptul la remunerație pentru activitatea salariată în temeiul unei dispoziții speciale, cu excepția remunerației sub formă nepecuniară care decurge dintr-un raport juridic anterior, pe care se întemeia dreptul la remunerație pentru activitatea salariată în temeiul unei dispoziții speciale, acordată din resursele unui fond social,

[…]”

13 Articolul 4 alineatul 1 din Legea privind securitatea socială prevede:

„Prin lucrător salariat, pentru asigurările de sănătate, de pensii și de șomaj, se înțelege, dacă nu se prevede altfel în prezenta lege, persoana fizică din cadrul unui raport juridic pe care se întemeiază dreptul acesteia din urmă la o remunerație lunară regulată în sensul articolului 3 alineatul 1 litera a) și al articolului 3 alineatele 2 și 3 […]”

14 Articolul 7 alineatul 1 litera c) din Legea privind securitatea socială prevede:

„Prin angajator în sensul prezentei legi se înțelege:

[…]

c) pentru persoana fizică ce desfășoară o activitate salariată în sensul articolului 3 alineatul 1 litera a) și al articolului 3 alineatele 2 și 3:

1. persoana fizică care are obligația să acorde lucrătorului remunerația prevăzută la articolul 3 alineatul 1 litera a) și la articolul 3 alineatele 2 și 3 și care are reședința într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European, altul decât Republica Slovacă, sau pe teritoriul Confederației Elvețiene ori într-un stat cu care Republica Slovacă a încheiat un acord internațional având prioritate asupra legilor Republicii Slovace sau

2. persoana juridică care are obligația să acorde lucrătorului remunerația prevăzută la articolul 3 alineatul 1 litera a) și la articolul 3 alineatele 2 și 3, care are sediul sau o sucursală într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European, pe teritoriul Confederației Elvețiene sau într-un stat cu care Republica Slovacă a încheiat un acord internațional având prioritate asupra legilor Republicii Slovace.”

15 Potrivit articolului 14 alineatul 1 litera a) din Legea privind securitatea socială:

„Sunt asigurați obligatoriu în cadrul sistemului asigurărilor de sănătate:

a) lucrătorul salariat în sensul articolului 4 alineatul 1 […]”

16 Articolul 15 alineatul 1 litera a) din Legea privind securitatea socială prevede:

„Sunt asigurați obligatoriu în cadrul sistemului asigurărilor de pensii:

a) lucrătorul salariat în sensul articolului 4 alineatele 1 și 2 […]”

17 Potrivit articolului 19 alineatul 1 din Legea privind securitatea socială:

„Este asigurat obligatoriu împotriva șomajului lucrătorul salariat asigurat în cadrul sistemului asigurărilor de sănătate obligatorii, dacă nu se prevede altfel în prezenta lege.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

18 Domnul Szoja este un resortisant polonez care, astfel cum rezultă din decizia de trimitere, desfășoară o activitate independentă în Polonia și o activitate salariată în Slovacia, unde este înscris în registrul național al asiguraților începând cu 1 februarie 2013.

19 Instanța de trimitere arată că din corespondența dintre Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Organismul de Asigurări Sociale, Polonia, denumit în continuare „Organismul de Asigurări Sociale din Polonia”) și Casa de Asigurări Sociale din Slovacia rezultă că, întrucât reclamantul din litigiul principal are o reședință în Polonia, unde desfășoară și o activitate, organismul de asigurări sociale respectiv a decis că acesta intra, de la 1 iulie 2012, sub incidența reglementării poloneze în materie de asigurări sociale, în conformitate cu dispozițiile articolului 13 alineatul (3) din regulamentul de bază coroborat cu articolul 14 alineatul (5) litera (b) din regulamentul de punere în aplicare.

20 Această decizie a Organismului de Asigurări Sociale din Polonia a fost motivată prin faptul că activitatea pe care domnul Szoja o desfășoară pe teritoriul Slovaciei este de mică anvergură.

21 Prin urmare, acest organism a informat, la 22 aprilie 2013, Casa de Asigurări Sociale din Slovacia, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare, că domnul Szoja intra sub incidența legislației poloneze începând cu 1 februarie 2013.

22 Casa de Asigurări Sociale din Slovacia nu a contestat această stabilire provizorie a legislației aplicabile, astfel încât stabilirea respectivă a devenit definitivă în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare.

23 În consecință, această casă a decis că, începând cu 1 februarie 2013, domnul Szoja nu beneficia de asigurări obligatorii de sănătate, de pensie și de șomaj la angajatorul său slovac.

24 Această decizie a fost confirmată de organul de apel al Casei de Asigurări Sociale din Slovacia.

25 La o dată nespecificată, domnul Szoja a declarat apel împotriva unei hotărâri din 3 decembrie 2014 a Krajský súd v Žiline (Curtea Regională din Žilina, Slovacia) la instanța de trimitere.

26 Potrivit instanței de trimitere, Organismul de Asigurări Sociale din Polonia a examinat situația domnului Szoja în temeiul articolului 14 alineatul (5) litera (b) din regulamentul de punere în aplicare, astfel încât acest organism a aplicat, în vederea adoptării deciziei sale cu privire la situația acestuia, articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază.

27 Or, instanța de trimitere consideră că articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază vizează numai activitățile salariate, în timp ce în speță este vorba despre un resortisant care desfășoară o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite, astfel încât factorul de legătură în scopul stabilirii dreptului aplicabil ar fi locul în care persoana vizată desfășoară o parte semnificativă a activității sale, în conformitate cu articolul 14 alineatul (8) din regulamentul de punere în aplicare.

28 Pe de altă parte, din decizia de trimitere rezultă că Casa de Asigurări Sociale din Slovacia nu a invocat o convenție specială de derogare de la dispozițiile articolului 13 din regulamentul de bază care ar fi întemeiată pe articolul 16 din acest regulament.

29 În aceste condiții, Najvyšší súd Slovenskej republiky (Curtea Supremă a Republicii Slovace) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 13 alineatul (3) din [regulamentul de bază] coroborat cu dreptul la prestații de securitate socială și la servicii sociale consacrat de articolul 34 alineatele (1) și (2) din [cartă] poate fi interpretat, în împrejurările litigiului principal, fără a ține seama de precizările de la articolul 14 din [regulamentul de punere în aplicare] și fără posibilitatea de a aplica în consecință procedura prevăzută la articolul 16 din regulamentul menționat, astfel încât durata redusă a timpului de lucru sau valoarea redusă a remunerației lucrătorului salariat nu influențează alegerea dreptului național aplicabil în cazul cumulului activității salariate cu activitatea independentă, cu alte cuvinte articolul 14 din regulamentul de punere în aplicare nu se aplică interpretării articolului 13 alineatul (3) din regulamentul de bază?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, în ipoteza unui conflict, cu ocazia aplicării lor, între două regulamente, un regulament de bază și un regulament de punere în aplicare, care, în speță, sunt [regulamentul de bază] și [regulamentul de aplicare], instanța națională poate să evalueze prevederile acestora în funcție de forța lor juridică, cu alte cuvinte potrivit rangului acestora în ierarhia dreptului Uniunii?

3) Interpretarea prevederilor regulamentului de bază efectuată de Comisia administrativă în temeiul articolului 72 din regulamentul de bază poate fi considerată o interpretare obligatorie a unei instituții a Uniunii Europene, de la care instanța națională nu se poate îndepărta, ceea ce, în același timp, împiedică adresarea unei întrebări preliminare, sau este vorba doar despre una dintre interpretările admisibile ale dreptului Uniunii Europene pe care instanța națională trebuie să o ia în considerare ca unul dintre elementele pe care își întemeiază decizia?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

30 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 13 alineatul (3) din regulamentul de bază, interpretat în lumina articolului 34 alineatele (1) și (2) din cartă, poate fi interpretat fără ca articolele 14 și 16 din regulamentul de punere în aplicare să fie luate în considerare.

31 În această privință, trebuie amintit că, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite la articolul 267 TFUE, este de competența acesteia din urmă să ofere instanței naționale un răspuns util care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată și, din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate (Hotărârea din 18 mai 2017, Lahorgue, C-99/16, EU:C:2017:391, punctul 21).

32 Astfel, trebuie să se arate că, în lumina situației de fapt din litigiul principal, după cum aceasta reiese din decizia de trimitere, trebuie să se facă referire nu la articolul 14 alineatul (5) litera (b) din regulamentul de punere în aplicare, în versiunea sa inițială, ci la articolul 14 alineatul (5b) din acest regulament.

33 Prin urmare, prima întrebare trebuie înțeleasă în sensul că prin aceasta se urmărește să se stabilească dacă articolul 13 alineatul (3) din regulamentul de bază trebuie interpretat în sensul că, pentru a stabili legislația națională aplicabilă în temeiul acestei dispoziții unei persoane cum este reclamantul din litigiul principal, care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite, trebuie luate în considerare cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (5b) și la articolul 16 din regulamentul de punere în aplicare.

34 Astfel cum reiese din considerentele (1) și (45) ale regulamentului de bază, scopul acestuia este de a asigura o coordonare între sistemele naționale de securitate socială ale statelor membre pentru a asigura exercitarea efectivă a liberei circulații a persoanelor și pentru a contribui astfel la îmbunătățirea nivelului de viață și a condițiilor de încadrare în muncă a persoanelor care se deplasează în interiorul Uniunii.

35 Articolul 11 alineatul (1) din regulamentul de bază prevede principiul unicității legislației aplicabile, în temeiul căruia persoanele cărora li se aplică acest regulament sunt supuse legislației unui singur stat membru. Acest principiu urmărește astfel evitarea complicațiilor care pot rezulta din aplicarea concomitentă a mai multe legislații naționale și suprimarea inegalităților de tratament care, în cazul

persoanelor care se deplasează în interiorul Uniunii, ar fi consecința unui cumul parțial sau total al legislațiilor aplicabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 2006, Piatkowski, C-493/04, EU:C:2006:167, punctul 21).

36 Potrivit primei ipoteze menționate la articolul 13 alineatul (3) din regulamentul de bază, care urmărește să stabilească legislația națională aplicabilă unei persoane care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată într-un stat membru și o activitate independentă într-un alt stat membru, această persoană se supune legislației statului membru în care desfășoară o activitate salariată.

37 Astfel, într-o situație precum cea din litigiul principal, în care este cert că domnul Szoja desfășoară deopotrivă o activitate salariată în Slovacia și o activitate independentă în Polonia, trebuie să se considere că acesta intră sub incidența primei ipoteze menționate la articolul 13 alineatul (3) din regulamentul de bază.

38 În aceste condiții, regulamentul de punere în aplicare, al cărui obiectiv constă în stabilirea normelor de punere în aplicare a regulamentului de bază, prevede, la articolul 14 alineatul (5b), că activitățile de mică anvergură nu se iau în considerare în scopul stabilirii legislației aplicabile în temeiul articolului 13 din regulamentul de bază.

39 În această privință, astfel cum s-a arătat la punctele 20 și 22 din prezenta hotărâre, din decizia de trimitere reiese că, potrivit deciziei Organismului de Asigurări Sociale din Polonia, activitatea pe care domnul Szoja o desfășoară pe teritoriul Slovaciei este de mică anvergură și că stabilirea legislației aplicabile a devenit definitivă în lumina articolului 16 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare.

40 Prin urmare, este necesar să se stabilească legislația aplicabilă căreia îi este supusă o persoană, precum domnul Szoja, care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite, în temeiul articolului 13 alineatul (3) din regulamentul de bază, ținând seama de articolul 14 alineatul (5b) din regulamentul de punere în aplicare, care exclude luarea în considerare a activităților de mică anvergură.

41 Pe de altă parte, trebuie amintit că din articolul 14 alineatul (5b) din regulamentul de punere în aplicare reiese că articolul 16 din acest regulament se aplică tuturor cazurilor prevăzute la acest articol 14. Prin urmare, într-un caz precum cel în discuție în litigiul principal, trebuie să se țină seama și de articolul 16 din regulamentul respectiv, care indică procedura ce trebuie urmată pentru a determina, în conformitate cu articolul 13 din regulamentul de bază, legislația aplicabilă.

42 În această privință, trebuie amintit că normele de conflict prevăzute de regulamentul de bază se impun în mod imperativ statelor membre și că nu se poate admite că persoanele asigurate social care intră sub incidența acestor norme pot să contracareze efectele lor dispunând de posibilitatea de a opta să se sustragă de la aplicare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 octombrie 2010, van Delft și alții, C-345/09, EU:C:2010:610, punctul 52).

43 În ceea ce privește întrebările instanței de trimitere referitoare la articolul 34 din cartă, trebuie să se arate că acest articol nu are implicații asupra considerațiilor care precedă, întrucât nicio prevedere a acestui articol nu conduce la respingerea pertinenței aplicării articolelor 14 și 16 din regulamentul de punere în aplicare în cauza principală.

44 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 13 alineatul (3) din regulamentul de bază trebuie interpretat în sensul că, pentru a stabili legislația națională aplicabilă în temeiul acestei dispoziții unei persoane cum este reclamantul din litigiul principal, care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite, trebuie luate în considerare cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (5b) și la articolul 16 din regulamentul de punere în aplicare.

Cu privire la a doua întrebare

45 Ținând seama de răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

46 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 72 din regulamentul de bază trebuie interpretat în sensul că deciziile Comisiei administrative au un caracter obligatoriu.

47 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, procedura instituită la articolul 267 TFUE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiilor asupra cărora urmează să se pronunțe (Ordonanța din 20 iulie 2016, Stanleybet Malta și Stoppani, C-141/16, nepublicată, EU:C:2016:596, punctul 6, precum și jurisprudența citată).

48 Dintr-o jurisprudență constantă rezultă de asemenea că necesitatea de a ajunge la o interpretare a dreptului Uniunii care să fie utilă instanței naționale impune definirea de către aceasta din urmă a cadrului factual și normativ în care se înscriu întrebările adresate sau cel puțin explicarea ipotezelor de fapt pe care se întemeiază aceste întrebări. În plus, decizia de trimitere trebuie să indice motivele exacte care au determinat instanța națională să reflecteze asupra interpretării dreptului Uniunii și să considere necesar să adreseze Curții o întrebare preliminară (Ordonanța din 20 iulie 2016, Stanleybet Malta și Stoppani, C-141/16, nepublicată, EU:C:2016:596, punctul 7, precum și jurisprudența citată).

49 Este important să se sublinieze în această privință că informațiile cuprinse în deciziile de trimitere sunt destinate nu numai să permită Curții să dea răspunsuri utile, ci și să ofere guvernelor statelor membre, precum și celorlalte persoane interesate posibilitatea de a prezenta observații, conform articolului 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Revine Curții obligația de a veghea ca această posibilitate să fie salvgardată, ținând seama de faptul că, în temeiul dispoziției menționate, numai deciziile de trimitere sunt notificate persoanelor interesate (Ordonanța din 20 iulie 2016, Stanleybet Malta și Stoppani, C-141/16, nepublicată, EU:C:2016:596, punctul 10, precum și jurisprudența citată).

50 În speță, trebuie să se constate că a treia întrebare nu îndeplinește aceste cerințe, în măsura în care decizia de trimitere nu conține suficiente elemente factuale cu privire la existența unei decizii specifice a Comisiei administrative și cu privire la eventualul impact al acestei decizii asupra cauzei principale. Astfel, Curtea nu dispune de elemente referitoare la motivele pentru care interpretarea dreptului Uniunii solicitată este necesară pentru a răspunde la această întrebare. În aceste condiții, statele membre și celelalte persoane interesate, în sensul articolului 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu au avut posibilitatea de a prezenta în mod util observațiile lor cu privire la întrebarea menționată sau au făcut acest lucru foarte sumar.

51 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se aprecieze că a treia întrebare este inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 465/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012, trebuie interpretat în sensul că, pentru a stabili legislația națională aplicabilă în temeiul acestei dispoziții unei persoane cum este reclamantul din litigiul principal, care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă în state membre diferite, trebuie luate în considerare cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (5b) și la articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 465/2012.

Semnături